

Megkezdődött a pártoktatási év

Propagandisták megyei tanácskozása Szegeden

A pártpropagandisták tegnapi megyei tanácskozásával megkezdődött Csongrád megyében, Szegeden a pártoktatási év évadja. A szegedi megyei tanácsháza nagyteremben találkoztak a propagandisták, ahol Győri Imre elvtárs, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a Csongrád megyei pártbizottság első titkára köszöntötte őket. Nagy elismeréssel beszélt arról a munkáról, amelyet a marxizmus-leninizmus eszméjének terjesztéséért már korábban is sikeresen végeztek és meglehetősen hangosan köszöntötte azokat is, akik propagandistaként a most induló új pártoktatási évben kapcsolódtak be a munkába.

A megnyitó után Péter János

elvtárs, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány külügyminisztere tartott tájékoztató előadást a Magyar Népköztársaság külpolitikájának irányelveiről. A külügyminiszter élményszerű előadásának igen nagy sikere volt a hallgatóság körében.

A pártpropagandisták évnyitói megyei tanácskozása Győri Imre zárszavával fejeződött be.

*

Péter János külügyminiszter szombaton délután is Szegeden maradt. Dr. Perjesi László elvtárral, a Szeged városi pártbizottság első titkárával megtekintette a tárjantelepi lakóházépítkezéseket és az algyői olajmezőt.

Takarékossági napok Csongrád megyében

A takarékosági világnap jegyében tegnap, szombaton Mindszentben — egy olyan Csongrád megyei közegben, ahol több a takarékos, mint az ott élő családok száma — rendezték meg a megyei takarékosági napok megyei megnyitóját. Az ünnepséget Nagy Dániel országgyűlési képviselő, az Elnöki Tanács tagja nyitotta meg, majd dr. Korom Mihály, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, igazságügyminiszter mondott ünnepi beszédet, s méltatta a takarékoság egyéni és népgazdasági jelentőségét.

A megnyitón megjelent dr. Németh Lajos, az MSZMP Csongrád megyei bizottságának osztályvezetője, dr. Bozó Sándor, a megyei tanács vb titkára, Katona Sándor országgyűlési képviselő, a Hazafias Nepfront megyei bizottságának titkára, Kurucz Márton, a szentesi járási pártbizottság első titkára, országgyűlési képviselő, a megye városai és járásai pártbizottságainak és tanácsainak több vezetője, az Országos Takarékpénztár és Mindszent köztség vezetői is.

Nyomda-rekonstrukció

Befejeződött a híres gyomai Kner Nyomda tizenötmillió forint költséggel végrehajtott rekonstrukciója. Az új tágas szedő- és könyvkötő-csarnokokban az ószi őrzsás forradalom és a KMP megalakulása 50. évfordulójának egyik legszebb kiadványa, a Derkovits-album készül. Öt ezer példányt rendelt belőle a Corvina Könyvkiadó.

Munkásörök gyakorlata

Országsszerte valamennyi munkásör-egység megtartotta szokásos őszi harcászati gyakorlatát. A munkásörök sikeresen vizsgáztak harci szellemből és bizonyították, hogy jól felkészültek a sokrétű, bonyolult harcászati feladatok végrehajtására, magas fokú fegyelmességről, éberségről tettek tanúbizonyságot.

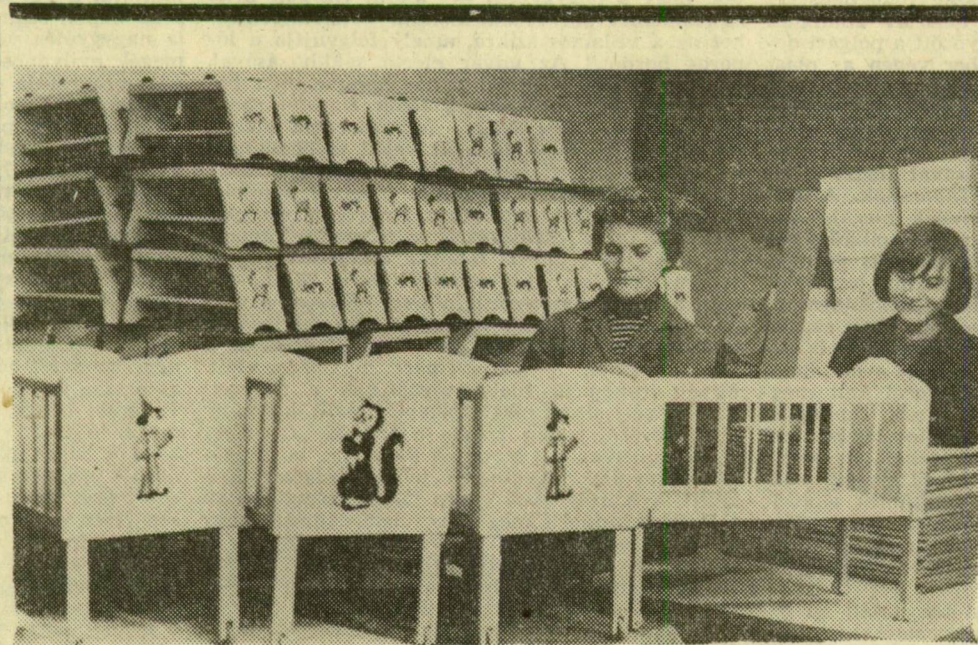
Jubileum Sándorfalván

Húszéves a ktsz

Szövetkezeti iparosait ünnepelte tegnap Sándorfalva népe. Húsz évvel ezelőtt hét kisiparos — a legelső között Csongrád megyében — elhatározta, hogy ktsz-t alapít. A Cipészek és Csizmadia Sándorfalvi Szövetkezete 1949-ben — az alakulást követő évben — 185 ezer forint értékű lábbelit gyártott. Abban az időben a község kisiparosainak többsége főleg mezőgazdasági munkából élt, s csak holt szezonban művelhették tanult mesterségeiket. Ma, húsz év múltán, mikor már a Járási Általános Ktsz nevet viselte a közösség, a tagok száma 315 s az 1968-as össztermelési érték eléri a 28 millió forintot. Ebből a lakosság ellátásán túl 10 millió forintot képvisel a nyugati export.

Kováts Pál, a ktsz elnöke a szombaton délutáni, ünnepi közgyűlésen — melyen megjelentek a megye, a járás párt és tanácsai szerveinek képviselői is — áttekintést adott a ktsz 20 éves történetéről. Az ünnepi alkalomból 148 szövetkezeti dolgozót jutalmaztak meg, közülük jónéhányat egész havi fizetésüknek megfelelő

összeggel. Az ünnepség második részében kulturális műsor szórakoztatott.

Somogyi Károlyné felvétel.

GYEREKEKNEK. Külföldön is jól ismerik a Nivó Faipari és Játékkészítő Ktsz praktikus használati tárgyait és szép gyermekjátékait. Ezekből húszféle készült, a képen látható bababútorból 2 ezer darabot svéd exportra készítenek. Ugyancsak külföldi piacra kerül a közeljövőben 6 ezer játékszekrény és 3 ezer vasalóállvány.

A gazdasági reform tapasztalatairól

Írta: Dr. Komócsin Mihály, a megyei pártbizottság titkára

Napjainkban tanácskozásokon és személyes beszélgetések alkalmával gyakran esik szó egy sokakat izgató kérdéssel: hogyan válik be az új gazdasági mechanizmus, mit mutatnak a tapasztalatok, mennyire igazolódtak be a reform indulása előtti aggodalmak? Az országgyűlés legutóbbi ülésén a kormány elnöke adott tájékoztatót az országos tapasztalatokról. Számunkra nem érdektelen azonban, hogy milyenek a helyi tapasztalatok, mennyiben egyeznek az országossal, mennyiben térnek el azokról. Egy rövid cikk keretében lehetetlen minden lényeges helyi tapasztalatot számba venni, de a legjellemzőbbek áttekintésére kísérletet tehetünk.

Az első és legfontosabb, hogy a helyi tapasztalatok általában megegyeznek az országossal. Történetünk gazdaságunk egységeiben is zökkenőmentesen történt az új gazdasági mechanizmusra való áttérés. Nagyon sok előzetes aggodalmat oszlattak el az élet konkrét tényei, tapasztalatai. Annnyira „sima” volt az átmenet, hogy ma már helyenként és esetenként a megnyugvás és a „minden jól megy” hangulata ellen kell fellépni. Bár a gazdasági reform munkálataknál területünkön is alapvetően a pozitívumok a jellemzők, éppen a megnyugvási hangulat felszámolása érdekében e cikk keretében legyen szabad a problematikus kérdésekkel is foglalkozni.

Azt mondjuk, hogy a helyi tapasztalatok általában megegyeznek az országossal. Különbség azonban van több területen, így pl. a helyi speciális körülményekből adódóan akad több jelentős örömteli, de egyben problémával járó eltérés is. Csongrád megye gazdaságának fejlődése mind az ipar, mind a mezőgazdaság, de a kereskedelmi forgalom és a gazdaság más területein az új mechanizmus körülményei között is dinamikusabb az országos fejlődésnél. Amíg 1968 első háromnegyed évében az ipari termelés növekedése országosan 5–6 százalékos — az előző év hasonló időszakához viszonyítva —, ugyanez Csongrád megyében 10–12 százalékos volt. Ugyancsak helyi specialitás, hogy az ipar szerkezetéből (könnyű-, élelmiszeripar nagy aránya) és a mezőgazdaság nagyobb belterjességéből adódóan a piaci hatások sok vonatkozásban jobban érvényesülnek, többségében pozitív, de esetenként negatív irányban is. Így például a kereslet változása következtében a termelés felé az igényváltozás és ebből adódóan a készárúkészletek lerakódásai, de az árak ingadozásai is magasabbak, hiszen fogyasztási cikkek termeléséről, valamint a piaci hatások közvetlenebb érvényesüléséről van szó. Az országosan is jellemző feszültség a beruházási piacon nálunk még nagyobb mértékű. A nagy volumenű olaj- és földgázipari beruházások hatásaként számos — egyébként jogos — építési igényt a túlterhelt helyi építőipar nem tud kielégíteni. Ez miatt Szegeden veszélyeztetve van a harmadik ötéves terv lakásépítési programjának teljesítése is. E felsorolt problémák természetesen nem írhatók egyszerűen az új mechanizmus rovására, hiszen döntő részben a dinamikusabb fejlődésből adódnak.

Az új gazdasági mechanizmus közgazdasági szabályozói tapasztalataink szerint is általában beváltak és az alapelveket illetően lényeges változtatásra nincs szükség. Természetesen minden részletében ma még nem lehet lemérni a szabályozottság helyességét, célravezetőségét, hiszen a ma érvényesülő tendenciák még nagyon kezdeti tapasztalatokat tükröznek. Sok területen még a régi mechanizmus hatásai keverednek az újjal és az új mechanizmus kezdeti nehézségeivel is. Ezért nehéz ma még megállapítani, hogy a készárúkészletek felhalmozódása egyes nagykereskedelmi vállalatoknál és a fizetési nehézségek mennyiben a múlt évről áthozott, lerakódott készletek vagy az új hitelezési politika következményei. Nemcsak népgazdasági méretekben igaz az a megállapítás, hogy ilyen rövid idő alatt az új mechanizmus hatásai következtében szerkezeti változások nem állhattak elő. A jelentősebb termelő vállalatok sem tudják ma még pontosan lemérni, hogy a már legyártott késztermékek raktáron maradása és a rendelések visszamondása, mennyiben tulajdonítható a fogyasztói igény változásának és mennyiben a kereskedelmi vállalatok fizetési nehézségeinek. Így tehát e kezdeti jelenségek alapján a vállalat termelési szerkezetének átalakítására, a termékösszetétel megváltoztatására megnyugtatóan következtetéseket levonni még nem lehet. A piaci hatásokat a kereskedelmi vállalatok múlt évről áthozott és évközben lerakódott jelentős készletei, valamint pénzgazdálkodási nehézségei torzultan is közvetíthetik.

Felsorolt megállapítások ellenére döntően e területen is a pozitív tapasztalatok a jellemzők. A közgazdasági szabályozók hatásai képpen sok helyen kezdeményezés születte vállalatunknál. Számos új termékkel jelentek meg a piacon, erőteljes törekvés tapasztalható a kisebb szériás és a jobb minőségű termékek kihozatalára. Amíg a régi mechanizmusban a termelő vállalatok figyelme szinte kizárólag a termelésre irányult, ma már legalábbis megoszlik a figyelem a termelés és a forgalmazás, valamint a gazdálkodás között. Szembetűnő példáját látjuk ennek területünkön az iparvállalatok, állami gazdaságok, termelőszövetkezetek saját, vagy kiskereskedelmi vállallattal közösen üzemeltetett elárúsítóhelyének létrehozásában, az árak kereslet- és kínálat hatására történő mozgásában és számos egyéb vonatkozásban is. Természetesen még nem kikristályosodott, teljesen megért új módszerekről és tevékenységi formákról, hanem kezdődő tendenciákról beszélhetünk, melyek azonban előre, az új felé mutatnak.

Ahogy az országos, úgy a helyi adatok is azt mutatják, hogy a nyereség — mint a vállalati gazdálkodás szintetikus mutatója — jól alakult az év első felében, sőt azt is mondhatnánk, hogy egyes vállalatoknál túlságosan is jól alakult. Akár az elmúlt évi nyereség szintjével, akár az ez évre tervezettel hasonlítjuk össze, a térszámok szembetűnő különbséget mutatnak. Ennek oka rendkívül sokrétű, mindennek kifejtésére itt nem is vállalkozhatunk. Maga az a tény, hogy egy vállalat milyen szintű nyereséget ért el az év első felében, nem ad ma még lehetőséget arra, hogy a vállalat munkájáról, vezetési színvonaláról vonjunk le megfelelő következtetéseket. Ma még az indulási feltételek különbségei a nyereség mennyiségének alakulásában sokkal inkább közrejátszanak, mint a munka színvonala. A nyereség magas szintje azonban számos, a reform bevezetése előtt jelentkezett aggodalmat egyértelműen eloszlatott. Így például a reformra borúlátóan tekintőkre és a nyereséget túlzott óvatossággal tervezőkre a nyereség elért szintje erősen rácsófol. Hasonlóan eloszlatott az a félelem, hogy a műszakilag és egyébként is állóeszközök tekintetében gyengébben ellátott helyiipari vállalatok az új mechanizmus körülményei között nehezen fognak megélni. Megyénkben ugyanis a tanácsai vállalatok érték el a tervezetthez képest a legmagasabb szintű nyereséget. Természetesen a tapasztalatok itt is még csak kezdetiek, hiszen ez ideig csak az első feléves mérleg adatai állnak rendelkezésünkre. Bár 180 fokok fordulatára nem számíthatunk, mégis a második fél év hozhat mind pozitív, mind negatív vonatkozásokban változásokat.

Az új mechanizmus eddigi tapasztalatai eloszlatják azokat a félelmeket is, melyek az árszínvonal és az elhelyezkedési lehetőségek alakulásával kapcsolatban a múlt év végén jelentkeztek. Az árszínvonal lényegében a tervezet szerint alakult. Területünkön különösen kedvezően csapódott le az új mechanizmus néhány következménye. Így például az, hogy a fogyasztási cikkek termelése és a nagykereskedelmi vállalatok fizetőképességük javítása és a nagyobb készárúkészletek lerakódásának elhárítása végett gyakran szereztek árszánceltörést kiadásokat. Ez sok-sok millió forintot megtakarított eredményezett a lakosság részére. Az árszínvonal alakulása — melyet hiteles és erősen megközelítő pontosságú statisztikai adatok mutatnak — a köztudatban nem mindig a valósághoz híven tükröződik. Aki leszállított áru hűtőszekrényt, vagy más tartós fogyasztási cikket, vagy kiadásoknál árcsökkentett cikket vásárolt, az így jelentkező megtakarítást csendes meglepéssel vette tudomásul. Viszont, aki családi lakóházépítésébe fogott és kénytelen tapasztalni, hogy a szükséges kínálat miatt az építőanyag-árak egy része a tervezetnél is magasabb, ennek hangos elégedetlenséggel ad kifejezést.

Ami az elhelyezkedési lehetőségeket illeti, lehet hallani olyan véleményeket, hogy Csongrád megyében nagy munkaerőhiány van. Ugyanakkor olyan panaszok is vannak, hogy iskolát végzett fiatalok, munkát kereső nők nehezen tudnak helyben — és különösen vágyaik szerint — elhelyezkedni. Az a körülmény, hogy ez év eddig eltelt időszakában több mint háromezredrel emelkedett a megye iparában foglalkoztatottak száma, arról tanúskodik, hogy Csongrád megye területén még jelentős munkaerő-tartalék van. Az pedig, hogy építőipari vállalatok és néhány könnyűipari üzemünk időszakonként munkaerő-hiánnyal küszködik, azt bizonyítja, hogy elhelyezkedési lehetőség van ugyan, ha az nem is vág mindössze területileg és szakmailag az elhelyezkedni kívánók törekvéseivel.

Végezetül szükséges a tapasztalatok áttekintése során egy olyan jelenségre is kitérni, amely nem az új mechanizmus szabályozóinak, hanem párt- és társadalmi szerveink eredményes felvilágosító munkája és dolgozó népünk növekvő öntudatának hatásaként jelentkezik. A múlt év végén számos olyan aggodalmas megjegyzés hangzott el a reform bevezetését tárgyaló tanácskozásokon, hogy vajon meg fogják-e ezt érteni az egyszerű emberek, elfogadják-e, adják-e hozzá támogatásukat? Voltak, akik azt állították, hogy másfél, két évvel ezelőtt megszokták a régi mechanizmust, az begyökeresedett tudatukba és nehezen fognak tudni az újhoz igazodni. És lám, háromnegyed év tapasztalatai élénken rácsófolnak ezekre az aggodalmakra is. Nemcsak gazdasági vezetőink, párt- és állami, társadalmi aktivistáink, hanem területünk lakosságának széles tömegei is az új mellé álltak. Talán vitakozhatnak egyesek azon, hogy mennyire lehet a tömegek véleményeként elfogadni a reformról elhangzó helyeslő megnyilatkozásokat. Vannak azonban a tömegek véleményének, állásfoglalásának vitathatatlan, számszerűsíthető jellemzői is. Ezek kifejeződnek például a takarékbetét-állomány képződésében, a nyugodt vásárlói hangulatban és számos más egyéb félreérthetetlen és félremagyarázhatatlan tényben.

Összességében tehát egyértelműen megállapítható: hogy az új gazdasági mechanizmus bevezetése zavarmentesen történt, kezdeti tapasztalatai pozitívak. Ez természetesen sem elbizakodottságra, sem eufóriára nem készíthet bennünket. Tudjuk, hogy a szabályozók tökéletesítésére a gyakorlati élet tapasztalatai alapján szükség van. Látjuk, hogy az új mechanizmussal járnak együtt, születnek új problémák, új gondok. Ezek a fejlődés problémái és gondjai. Ha időben felismerjük őket, s megfelelő intézkedéseket teszünk, az új gazdasági mechanizmus eredményesen fog bevonulni új gazdasági életünkbe, népünk életébe, be fogja váltani a hozzá fűzött reményeket, nagyobb lendülettel fogja előmozdítani népgazdaságunk fejlődését.